

כל שעה פרק שני פסחים

כו.

עין משפט
גד מצוה

גג א מיי פ"ו מהל ע"ו
הל יג טו"ע י"ד ס"י
קמט ספ"ד ז'
גד ב מיי פ"ו מהל
מאלות אסורות הל'
כג טו"ע"ש שם ספ"ה ה'
גה ג ד מיי שם הלכה כג
טו"ע"ש שם ספ"ה ו' א:

רבינו הגאון (המשך)
סליק לא שנה. לפיכך שנה
אחר אחרון אני בא, אבל
הכא שנתערבו שבה עצים
ורשבה תנור ורבת אחת הן
באין על הפת דברי הכל
ש"י. אלא הא ר' אליעזר
דחנן בע"ז פ"ג. נטל הימנה
מן האשורה עצים והסיק
בהן התנור כו, עד ר'
אליעזר אומר וילך הנאה
ליה המלה כו. פירוש
כשיש שרבו אפייית הפת
פירה הפת וילך דמיה
לה המלה ושאר דמי הפת
מותר בהנאה. מירוח הפת
אסורה ש"י לר' אליעזר
זה וזה גורם אסור. ודחינן
שאני התם משום חומרא
דכו"א. אם כן העולה וכלאי
בכל איסורין שבתורה.
אליבא דמאן דאמר דלרבי
זה וזה גורם מותר,
והכא בפת אמאי אסר,
משום דיש שבה עצים
ומשהי סבירא ליה, ומשהי
קניי הפת אסורה. ענינות
וכוסות וקיתונות וצלוחיות
שנתשלבו בעצמם של
איסור דברי הכל אסורות,
חדר גורם הוא. בתנור
וקדרה פליגי, כי התנור
אינו אופה אלא (אם) [עם]
הדלקת העצים, וכן הקדרה
אינה מבשלת אלא בעצים,
שנמצאו התנור והקדרה
איסור, והעצים שמדליקין
הפת בתוך התנור ותחת
הקדרה של היתר, והרי
שניהם גורמין לאפייית
הפת ולבישול. מאן דאמר
זה וזה גורם מותר גם
אלו מותרות ומאן דאמר
אסור גם אלו אסורות.
איכא דאמרי בקדרה דברי
הכל אסור, מאי טעמא
דהא קרימ ועייל בישולא
ומקבל הקדרה מקמי דנית
הפת, שמואל לא
הפריך דברי רבי לרבנן
ואומר וחכמים אומרים
הפת אסורה, וגם הברייתא
דחניא וחכמים אומרים
הפת מותרת הוה מהפריך
לה ותאני וחכמים אומרים
הפת אסורה, כי היכי
דתיקו דרבנן לאיסורא
וקיימא לן הכי. בישלה על
גבי גחלים דברי הכל הפת
מותרת. יש מי שאומר לא
שנו אלא גחלים עוממות
קירות לבבוי מלשון
ארום לא עוממות, וכמותה
איכה יועם והב, דהא קלי
ליה איסורא, אבל גחלים
לוחשות הפת אסורה. ויש
מי שאומר אפילו לוחשות
הפת מותרת. ומקשינן
אי הכי לרבי דקסר הכל
יש שבה עצים שבת
היכי משכחת לה. וישנן
בשאבוקה כנגדה, ומכא
השאבוקה נאפת.

עד שיהא בו כדי להחמיץ. פי' צאיסור^א דלי יש צאיסור וגם צהיתר
כדי להחמיץ נראה לרשב"א דשרי דהא צבי צתרא דמסכת
ע"ז (דף קסח). תניא שאור של חולין ושל תרומה שפלו לעיסה וצוה
כדי להחמיץ וצוה כדי להחמיץ וחמלנו אסור ור' שמעון ממיר והשתא
הו ר' שמעון כרצנן י' דהכל והא
דמתן צסוף פ"ק דתמורה (דף יב). אין
מחמץ אחר מחמץ [אוסרין] אלא לפי
חשבונו שבה שאם נפל שאור של תרומה
בעיסה וצמינה וחורה ונפלה לעיסה
אחרת גדולה מוצאת אס יש צאיסור
כדי להחמיץ השנייה אסורה אע"פ
שנתחמלה על ידי שאור של אסור
ועל ידי עיסה ראשונה שהיה של
היתר ומוקמינן לה התם כרצנן
דהכל אור"י מזי למימר דהתם מיירי
כגון שאין צביסה כדי להחמיץ
וכשאור של תרומה יש כדי להחמיץ^ב
נתערבו באחרות. אור"ת דלא
גרסי' ואחרות צלחמות^ג
דצסדר המשנה לא גרס ליה לא
במסכת ע"ז ולא צסדר זעמיס'^ד
ובן רבי אליעזר אוסר בב"ב
איסורין שבתורה. השתא
משמע דכלל מקום אית ליה לרבי
אליעזר דזה וזה גורם אסור ומינה
לרשב"א דתיקשי מהכא לרז הונא
זר חיינא דתניא צתמורה צפרק כל
האסורין (דף ז: ושם) כל האסורין
לגבי מוצח ולדומיהן מותרין ומניא
עלה ר"א אוסר וקאמר רב הונא זר
חיינא מחלוקת כשעצירו ולצפון
נרצבו דרבי אליעזר סבר עוצר יך
אזנו הוא אכל נרצבו ולצפון עיצרו
ד"ה מותרין אלמא לרבי אליעזר זה
זה גורם מותר^ה. ובהא אפי"ו
מחבריו. וטעמא דרבי משום דיש
שבה עצים צפת ולא מטעם דזה וזה
גורם דשמואל פסיק צהדיא צפרק
כל הללמיס (ע"ז מט). הלכה כר' יוסי
דזה וזה גורם מותר:
מכלל

לא שנו. דלחר אחרון אני צא ואם נפל היתר צסוף מותר אלא
שקדים את האיסור וסילקו מכיון שפגל בו היתר מיד והואיל וסילקו
ועדיין לא החמיץ בטל והלך לו ואע"ג דהועיל צה קצת שיכול זה
האחרון לגמור חימוץ על ידו אע"פ כזר בטל לו וצוה אין חור
ויעורר צו אכל לא קדם וסילק וגמרי
על ידי שניהם ואינו יכול ליצטל
אסור אלמא זה וזה גורם אסור:
דלחר אחרון אני צא. וטעמא משום
דלאל צתר גמר מעשה גמרו צהיתר
מותר ואפי' לא קדם וסילק דליכא
זה וזה גורם גמרו צאיסור אסור
(ואפילו קדם וסילק את האיסור):
אכל צצם אמת. אס נפלו כלחת
דליכא גמרו צאיסור הכי נמי דשרי
דזה וזה גורם מותר: תמינה. מן
האשירה: יולך הנאה לים המלת.
דמי עינים. מכל מקום משעינן ליה כל
כמה דלא ממטי הנאה לים המלח
מודה הוא לת"ק צין אחדש יותן צין
אישן יותן צין אאיסור פת אלמא כיון
דקמינן חדש יותן אית ליה זה וזה
גורם אסור והא דתניא לעיל (כו:) חדש
יוצן רצנן היא דפליגי עליה דר'
ואמרי הפת מותרת משום דלא חשיבא
לכו הנאת היסק ואפילו צגורם אסר
לצדו משום דלימיה לאיסורא בעיניה
יוצן רצנן היא דפליגי עליה דר'
ואמרי הפת מותרת משום דלא חשיבא
לכו הנאת היסק ואפילו צגורם אסר
לצדו משום דלימיה לאיסורא בעיניה
הואל שכן צתנור שאינו נאכל הוא
צעממו ואין הנאתו צגורם אסר לצדו
אלא צשני גורמיס שלו ושל היתר.
ואס תאמר לרצנן יותן למה לי הא
שרו לפת האפוייה צהיסק אסור
הני מילי דיעבד אכל לכתלה לא
קא שרו לאפוט צהיסק אסור ולקמני'^ו
פריץ עינים דאיסור לרצנן היכי
משכחת לה דאסידי מדאורייתא. והוא
היך דמני לאוקמא להא דחדש יותן
דלעיל כתנא קמנא דר' אליעזר אלא
משום דלא ידעינן מנו וניחא ליה
למינקט ר' אליעזר והוא ומחלוקתו
קאמר: א"כ. דפרכת דילמא לעיל צבי
אלמאן תרמייה להא דתניא לעיל צבי
ערלה יותן (כו:) על כרחין כיון דלא
משכחת תנא דלמר זה וזה גורם
אסור אלא רבי אליעזר ומחלוקתו
במסכת ע"ז (מט:) וחיינא סתמא דתני
צשאר אסורי נמי הכי רבי אליעזר
קאמר לה ולא שני ליה: אמר צבי
אס סמלי לומר. צרייתא מפורשת
הכי היכי דאי דלמר רבי צפת הכי
נמי אסר צתנור ואע"פ שאין עלממו
נאכל דאית ליה זה וזה גורם אסור
ורישא דצרייתא דלעיל דערלה רבי
זה וזה גורם מותר ורישא דההוא לאו רבי
צשאוכלה גופו הוא להנה מן האיסור צגורם אסר
צשירה אסידי אפילו לרבי דהא יש צבה עינים צהן והנאתו צלא גורם שני הוא ועל ידי גורם ראשון הוא משתמש צהן הנאת גופו ולא דמו
לתנור דלא מניא לרבי דהא לגוף מנייה עד דליכא גורם שני: כי פליגי רבי לרבי אלא צפת ור' אליעזר אית ליה זה וזה
גורם אסור צתנור וקדירה שאין הגוף נהנה מהן עד שיצא גורם שני והוא של היתר: קדירה. שזרפה כשהיא חדשה צעזי אסור:
דהא מקצלה צישולה. ואיכא הנאת משמיש שמשמש צה צלא גורם אסר אכל תנור אין נותנין צו פת אלא לאחר הסיקה של גורם
היתר: איפכא סני. לה להא צרייתא דלעיל ואיפכא תמיניה: ואי צעזי אימא. שמואל נמי הכי תמיניה ואית ליה דר' אסר ורצנן שרו
ואיכו הפך לה כדי שלא ילכו צני אדם אחרי רביס להמיר דבעלמא צתמלוקות אחרות שמלוקן רביס על רבי צביירא ליה לשמואל דלע"ג
דהלכה כרבי מחצירו צמקום יחיד אין הלכה כמותו מחציריו כלומר צמקום רביס וצבה צביירא ליה דהלכה כמותו ואע"ג דרביס פליגי עליה:
אפכה ואסנייה. אפכה ואסנייה כי היכי דתיקו הא מילתא דאיסורא צסר רצנן ויעשו צני אדם כמותן שהכל הולכין אחרי רביס שאם אני
לוחשות. גחלים צוערות נראות כמתענענות ולוחשות זו לזו: אסורין. לרבי: כנגדו. כנגד הפת מצבייר העלים צפי התנור:
עלים

א) וסנהדרין פ"ה ט"ז, ג'
ב) ע"ז מט: א) ז"ל
אמר, ד) נ"ע"ז מט.
ב) ויקרא פ"ב חולין נה.
תמורה ל"א, ט) עירובין
מו: מכות כ"א. נ"א. צ"ב
קד: א) ו; ונראה שהא
טעות הדפוס, ו) ר"ש
מחק זה ט) ע"ז
ט) ויקרא י"ג, ו) ע"ז
מחק ע"ז סח: ד"ה לרבי
שמואל, ט) ע"ז ח"ט
ע"ז מט. ד"ה תעשרה;
ט) ע"ז תמורה ל: מה
שמרנו ח"ט ד"ה אכל,

מוסף רש"י

ואמר אבי לא שנו.
דלחר ר"א אס חמין
חולין שמתה (ע"ז טח
ע"ז). אלא שקדם וסילק
את האיסור. וקדם
נפילמו של זה, ששגמל
זה לכא למימר היתר
מלפניו לאיסור אית
שיעור לאסר לע"פ סביר
נתן מה אסור בעיסה
ולא היתה מלוממת על
ידי אחר אס לא צבייל
חמין ללא למימר אס
זה וזה גורם ובעל שני את
הראשון (ע"ז טח) ולא
נכלל השיעור אפילו על
ידי ירוק (ע"ז טח). אבל
לא קדם וסילק את
האיסור אסור. מלפני
היתר לאסור להשלים את
השיעור (ע"ז טח) אסור
שגמל היתר לצפון אסור
דזה וזה גורם אסור
ולרצנן זה וזה גורם מותר
(ע"ז טח). משום דאמר
אחרון אני בא. דקסר
גמרו צאיסור אסור גמרו
צהיתר מותר. אלא היכא
דעלפ צצם אמת לעולם
קאמר לך זה וזה גורם
מותר ס"ל (ע"ז טח).

מוסף תוספות

א. גרידא. ח"ט הל"א.
ב. כגון שיש יותר בשאר
של תרומה ממה שחילק
ביטה רשאית של חולין.
ח"ט שאלן. ג. משום דהרי
לפיך ספיקא. ח"י הל"ן.

רבינו הגאון

בא. וחכמים אומרים בין
שנפל בתחלה בין שנפל
בסוף לצולם אין אסור על
שיהא בשאר של תרומה
כדי לחמץ. ואמר איה
לא שנו שאם יהיה
האחרון שאור של חולין
שהעיסה מותרת. אלא
שקדם וסלק את האיסור
קדם שהחמיץ. אבל לא
קדם וסלק את האיסור
אע"ג שאחר חולין
אסור, ש"י לרבי אליעזר
זה וזה גורם אסור.
ודחינן וממאי דבראמי
היא דילמא טעמא דר'
אליעזר משום דסבר הכל
אחר גמרו, אי גמר באיסור
אסור, אי גמר בחיור
מותר, בין סליק בין לא